

PHẦN 2.

HƯỚNG DẪN DẠY HỌC CÁC BÀI CỤ THỂ CHỦ ĐỀ A. MÁY TÍNH VÀ EM

BÀI 1. THÔNG TIN VÀ QUYẾT ĐỊNH (1 tiết)

I. MỤC TIÊU

- Nhận biết được đâu là thông tin, đâu là quyết định trong ví dụ cụ thể.
- Nêu được ví dụ về vai trò quan trọng của thông tin đối với việc ra quyết định của con người.

II. THIẾT BỊ, ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

Giấy A4 để lập bảng ghi kết quả làm việc nhóm, làm việc cá nhân.

III. PHÂN BỐ THỜI LƯỢNG

Bài này được dạy học trong 1 tiết học.

IV. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

Là tiết học đầu tiên các em HS được học môn Tin học, do vậy GV dành thời gian để giới thiệu cho HS về môn học và tạo không khí học tập sôi nổi, tích cực ngay từ tiết học đầu tiên.

GV có thể bắt đầu bằng những câu hỏi như: Em đã sử dụng máy tính bao giờ chưa? Em dùng máy tính để làm việc gì? Theo em trong môn Tin học chúng ta sẽ học những gì?...

Sau đó GV giới thiệu nội dung môn Tin học ở lớp 3 giúp em có thể sử dụng máy tính đúng cách, an toàn; xem tin tức, giải trí trên Internet; sử dụng phần mềm máy tính để tìm hiểu Hệ Mặt Trời, rèn luyện kỹ năng sử dụng chuột máy tính, tạo được trang trình chiếu đơn giản; nhận thấy vai trò của thông tin trong việc ra quyết định của con người; biết được phân loại, sắp xếp thông tin để dễ tìm thấy và áp dụng cho việc phân loại, sắp xếp đồ dùng học tập, vật dụng cá nhân của em; biết chia công việc thành việc nhỏ hơn để dễ thực hiện và thực hiện công việc theo các bước.

KHỞ ĐỘNG

❖ Phương pháp, cách tổ chức dạy học

HS đọc kênh chữ, quan sát *Hình 1 trong SGK*, thảo luận để chỉ ra người, phương tiện giao thông đang dừng lại và lí do người, phương tiện giao thông đang dừng lại.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

- Ngã tư ở *Hình 1 trong SGK* có đèn tín hiệu điều khiển giao thông. Các ô tô màu nào đang dừng lại? Tại sao? Tại sao hai bạn HS dừng lại?
- Khi đi đến ngã tư, nếu thấy đèn đỏ bật sáng thì em sẽ làm gì? Sau đó, khi thấy đèn xanh bật sáng thì em sẽ làm gì?

Lưu ý: Hình 1 trong SGK thể hiện ngã tư có đèn tín hiệu giao thông. Một chiều có đèn đỏ đang sáng, chiều còn lại đèn xanh đang sáng. Ở chiều có đèn đỏ đang sáng, các xe ô tô màu vàng, màu đỏ và hai em HS đang dừng lại. Tên của Hình 1 trong SGK, gợi ý về lí do người và phương tiện giao thông dừng lại.

Sản phẩm

- HS chỉ ra được hai bạn HS và ô tô màu vàng, ô tô màu đỏ đang dừng lại do đèn đỏ đang sáng.
- HS hứng thú, sôi nổi phát biểu, thảo luận.

Mục tiêu

- Nhận biết được đâu là thông tin, đâu là quyết định trong các ví dụ trong SGK.
- Biết được thông tin đóng vai trò quan trọng trong việc ra quyết định của con người.

Phương pháp, cách tổ chức dạy học

Hoạt động

HS quan sát Hình 2 trong SGK, nghe gợi ý của GV, đọc kênh chữ để chỉ ra thông tin, quyết định ở tình huống trong SGK và quyết định của bạn An phụ thuộc vào thông tin thời tiết.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

– Trên ti vi ở Hình 2 trong SGK đang dự báo thời tiết như thế nào? Bạn HS đang làm gì? Tại sao bạn HS lại để áo mưa vào cặp sách để đi học?

Lưu ý: Ở Hình 2 trong SGK, phát thanh viên đang chỉ vào hình ảnh thể hiện trời mưa; bạn HS đang xem dự báo thời tiết và đang để áo mưa vào cặp sách.

– Nếu trên ti vi dự báo ngày mai trời nắng (hình Mặt Trời ở bên phải màn hình ti vi) thì bạn HS có để áo mưa vào cặp đi học không? Tại sao?

– Cho biết trong tình huống của Hình 2 trong SGK đâu là thông tin, đâu là quyết định.

– Quyết định của An phụ thuộc vào thông tin nào? Khi thông tin thời tiết thay đổi thì quyết định của bạn An có thay đổi theo không? Thông tin có vai trò quan trọng hay không quan trọng với việc ra quyết định của bạn An?

Hoạt động

Dưới sự hướng dẫn của GV, HS lập bảng như Bảng 1 (ở mục sản phẩm dưới đây) và hoàn thành dòng đầu tiên của Bảng 1.

HS làm việc nhóm, phát biểu, thảo luận để chỉ ra thông tin, quyết định trong các tình huống ở Hình 3a, 3b, 3c trong SGK và điền thông tin vào Bảng 1.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

– GV hướng dẫn HS lập bảng và ghi nội dung vào dòng đầu tiên của bảng cho tình huống ở Hình 2 trong SGK (xem thông tin thời tiết để quyết định mang hoặc không mang áo mưa).

– GV tổ chức để HS làm việc nhóm, hướng dẫn, gợi ý để HS chỉ ra được thông tin, quyết định, vai trò của thông tin ở các tình huống trong các *Hình 3a, 3b, 3c trong SGK* và điền kết quả làm việc nhóm vào bảng.

+ Ở *Hình 3a* (hay *Hình 3b, Hình 3c trong SGK*), con người nghe thấy (hay đọc được, nhìn thấy) gì? Khi nhìn (hoặc nghe) thấy thì con người đã làm gì?

+ Những gì con người nhìn thấy, nghe thấy, đọc được là thông tin, những gì con người làm là quyết định.

Sản phẩm

HS chỉ ra được thông tin, quyết định và vai trò của thông tin trong các tình huống ở *Hình 2 trong SGK* và *Hình 3 trong SGK* như ở Bảng 1.

TT	Tình huống trong SGK	Thông tin	Quyết định	Vai trò của thông tin
1	Hình 2	Trời mưa (hoặc không mưa)	Mang áo mưa (hoặc không mang áo mưa)	Quyết định mang hay không mang áo mưa của bạn An phụ thuộc vào thông tin thời tiết (mưa hay không mưa).
2	Hình 3a	Tiếng còi xe cấp cứu	Di chuyển sát vào lề đường bên phải	Quyết định di chuyển sát vào lề đường bên phải của người tham gia giao thông là do nghe thấy tiếng còi xe cấp cứu.
3	Hình 3b	Biển báo cấm xả rác	Không xả rác	Quyết định không xả rác là do nhìn thấy biển báo cấm xả rác.
4	Hình 3c	Cảnh báo nguy hiểm có điện	Không đến gần	Quyết định không đến gần của em là do nhìn thấy cảnh báo nguy hiểm có điện.

Bảng 1. Thông tin, quyết định và vai trò của thông tin

Hoạt động

GV yêu cầu một số HS tóm tắt kiến thức và hỗ trợ HS chốt kiến thức như nội dung tại hộp Ghi nhớ.

HS làm việc cá nhân hoặc làm việc nhóm, phát biểu, trao đổi để hoàn thành Bài tập 1, 2.

Bài tập 1. HS chỉ ra được thông tin, quyết định, vai trò của thông tin trong tình huống ở phần Khởi động, cụ thể:

- Thông tin: Đèn đỏ đang sáng.
- Quyết định: Dừng lại.
- Vai trò của thông tin: Quyết định dừng lại là do thấy đèn đỏ đang sáng.

Bài tập 2. HS chỉ ra được thông tin, quyết định, vai trò của thông tin trong các tình huống ở các Hình 4a, 4b, 4c, 4d trong SGK như Bảng 2 dưới đây (có thể tạo bảng mới hoặc điền tiếp vào bảng đã tạo ở phần Khám phá).

TT	Tình huống trong SGK	Thông tin	Quyết định	Vai trò của thông tin
1	Hình 4a	Biển báo chú ý sạt lở	Đi chậm, cẩn thận	Quyết định đi chậm, cẩn thận là do nhìn thấy biển báo chú ý sạt lở.
2	Hình 4b	Tiếng trống báo hết giờ ra chơi	Đi vào lớp học	Quyết định đi vào lớp là do nghe thấy tiếng trống báo hết giờ ra chơi.
3	Hình 4c	Dấu hiệu trật tự để nghe giảng	Ngừng thảo luận	Quyết định ngừng thảo luận là do thấy GV ra dấu hiệu trật tự.
4	Hình 4d	Biển báo nguy hiểm nước sâu	Không lại gần	Quyết định không lại gần là do nhìn thấy biển báo nguy hiểm nước sâu.

Bảng 2

VẬN DỤNG

HS làm việc nhóm, nêu ví dụ thực tiễn về vai trò của thông tin đối với việc ra quyết định của bản thân và chỉ ra thông tin, quyết định trong tình huống đó.

GV gợi ý HS lấy ví dụ thực tiễn, gần gũi với HS như: Xem thời khoá biểu để chuẩn bị sách vở, đồ dùng học tập; thấy trời nắng thì đội mũ khi đi ra ngoài; trong giờ học nghe hướng dẫn của GV để làm theo, ...

V. THÔNG TIN BỔ SUNG

– Khái niệm thông tin HS sẽ được học kĩ hơn, chính xác hơn ở những lớp sau. Ở bài này, chưa cần phân biệt rõ ràng thông tin, dữ liệu, vật mang tin và cũng chưa cần tách bạch giữa quyết định (suy nghĩ trong đầu) và hành vi (hành động thể hiện ra bên ngoài của quyết định trong đầu).

– Các hình ảnh, tình huống đưa ra trong SGK có ý tích hợp giáo dục HS về an toàn giao thông, an toàn điện, tránh đuối nước, ý thức giữ gìn vệ sinh, ý thức giữ gìn trật tự, chấp hành kỉ luật trong lớp học, ... HS cảm nhận nội dung tích hợp trong các tình huống một cách tự nhiên. Nếu còn thời gian, GV có thể kết hợp để giáo dục tích hợp cho HS. Tuy nhiên, cần dành thời gian cho nội dung chính của bài học, hạn chế sa đà, dành quá nhiều thời gian cho các nội dung tích hợp.

BÀI 2. XỬ LÝ THÔNG TIN (2 tiết)

I. MỤC TIÊU

- Nhận biết được ba dạng thông tin thường gặp: chữ, âm thanh, hình ảnh. Nhận ra thông tin được thu nhận, thông tin được xử lý, kết quả của xử lý thông tin trong ví dụ cụ thể.
- Nêu được ví dụ minh họa cho các nhận xét: Bộ não của con người là một bộ phận xử lý thông tin, cuộc sống quanh ta có những máy móc tiếp nhận thông tin để quyết định hành động.
- Nhận ra được trong ví dụ của GV, máy đã xử lý thông tin nào và kết quả xử lý ra sao.

II. THIẾT BỊ, ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

Giấy A4 để lập bảng ghi kết quả khi làm việc nhóm.

III. PHÂN BỐ THỜI LƯỢNG

- Tiết 1: Phần Khởi động và mục 1, 2 của phần Khám phá.
- Tiết 2: Mục 3 của phần Khám phá và các phần Luyện tập, Vận dụng.

IV. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

❖ Phương pháp, cách tổ chức dạy học

HS đọc kênh chữ, quan sát kênh hình, thảo luận về thông tin thời tiết ở Hình 1 trong SGK và các chi tiết trong Hình 1 trong SGK thể hiện thông tin trời có mưa.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

Hình 1 trong SGK cho biết thời tiết ở Thành phố Hồ Chí Minh ngày mai như thế nào? Dựa vào đâu em biết được điều đó?

👉 Sản phẩm

- HS nêu được ngày mai Thành phố Hồ Chí Minh có mưa.
- Ở Hình 1 trong SGK, HS chỉ ra được thông tin có mưa được thể hiện ở 3 chi tiết: dòng chữ “NGÀY MAI TRỜI MƯA” ở phía dưới; hình ảnh đám mây có giọt mưa rơi xuống; lời nói “Ngày mai có mưa” của phát thanh viên được ghi trong bóng nói.